ЛЮБОСЛОВІЕ

ИЛИ

ПОВСЕМѢСЯЧНО

СПИСАНІЕ.

ТОМ. 2. МАРТЪ 1846. ЧИСЛО 15.

Испытайте писанїа, въ нихже во обращете
животъ вѣчный, и сокровище неизчерпаемое.

СМУРНА.

Въ Печатарница Я. Дамїанова.

1846.

ЛЮБОСЛОВІЄ

ИЛИ

ПОВСЕМѢСМЧНО СПИСАНІЄ

МИРТЪ, 1846] [ЧИСЛО 15.

СОВѢТОВАНІЄ ЗА МЛАДЪ ТЪРГОВЕЦЪ.

Помни че твое врема є деньги (пары). Оный, кой може да придобые десать левовъ (грошеве) на день, а замаюваєе тѣва ондева или сѣди и препровожда половинъ день напразднѡ, и ако да не расточи (похарчи) повече отъ єдинъ грошъ въ това негово празно и размазно разстоаніе, изгѣбѣва, окаче, шесть гроша; защото, освень єдинъ що расточи, трекѣва да тѣриме на счетъ и онѣа 5, кои можеше да придобые.

Помни, че честь (ихтибаръ) є деньги. Яко остави заимодавецъ пары си въ мои ръцѣ като прейде опредѣльное за плащанѣ врема, харїзѣва ми тѣхный приходъ (файда), сирѣчь прощава ми колькѣто можемъ да придобыемъ отъ тѣхъ до гдѣто ги имамъ на ръка. Многѣ такѣїа прощаванѣта и оставанѣта ставатъ на секого, кого иматъ въ честь (ихтибаръ) за негова довѣренность и за неговъ докъ порядокъ. И ако да са мали нещя, собиратсе обаче най послѣ въ довольно число.

Помни, че деньги иматъ свойство да раждатъ. Онїа петь грошеве, що са въ ръцѣ єдномѣ препродавцѣ, ставатъ шесть; тїа шесть, ставатъ седмь и половинъ; тїа седмь и половинъ, девать; и така слѣдственнѡ, што єдинъ петакъ (бешликъ) да се умножи на 5, и 5 на 20 и пр. Колькѣто повече имашъ, толькѣва повече ти раждатъ, и умножаватсе скорѣ и неоцѣнительнѡ. Кой убива онаа кокошка що мати тїца, убива современнѡ и толькѣва пилета, колькѣто щеше да исчѣпи и роди. Кой утрепѣка єдинъ петакъ, утрепѣка и колькѣто той можеше да произведе и отдаде,—наистина, 20 и пр.

Помни, че тридесать дѣката на день правать тринадесать двастолѣпника (дирекаїи) во єдна година. За това малко количество и малочисло (кое неоцѣнительнѡ може да се изгѣбѣва за ката день или небрежительнѡ, или во иждивенїа (харчове) небстроительнѡ) може єдинъ благоразѣмный мѣжъ и честный, безъ никакво дрѣго порѣчительство (кефилъкъ) но самъ отъ себеси, да има во своаси власть, и да употреблава сто двастолѣпника (талары дирекаїи). Я єдинъ толкавъ капиталъ (главнаа сѣмма, сермїа), въ ръцѣ єдиномѣ достойнѣ и трѣдолюбивомѣ торжникѣ (тѣрговцѣ,) остава доволенъ придобытокъ.

Помни, че добрый платецъ има какъ свойси чѣждїй кашелекъ (кесїа). Кой плаща своиси должности чинно и точнѡ во опредѣленное врема, намѣрѣва своиси прїатели секога усердны и вольны за да мѣ дадатъ назаемъ; а това пользѣва некога премногѣ. Послѣ отъ прилѣжаніе и воздержаніе, чѣванѣ сирѣчь, ништо повече не помага за да се возвыси єдинъ младъ тѣрговецъ на голема степень тѣрговска толькѣ, колькѣто справедливость и точность въ сички свои предпрїатїа и работы. За това никогашъ да не дѣржишъ онова що си земалъ назаемъ єдинъ часъ повече отъ онаа минѣта, на кой си се обѣщалъ да го отдадешъ и платишъ; защото това обѣщанное престѣпленіе и на своаси рѣчь нестоанѣ може да направи твои прїатели секогашъ да иматъ свой кашелекъ за тебе затворенъ и неразвѣрзанъ.

Нито въ най малки си работы, кои прегледѣватъ и сочатъ за твоа честь (ихтибаръ), не требѣва да си нечѣвствителенъ и невсетливъ. Когато те гледа твой заимодавецъ, рано да отваращъ, и касно да за-

тварашъ своисѝ лавка (дѫканъ), неговъ умъ є мирен, и остава своисѝ деньги въ тебе още 5 или 6 мѣсацъ. Но когато те гледа да си облеченъ премногъ накиченнw, когато те вижда честw да идешъ въ пивницы и играчки, праща скорѣ и иска да мѣ платишъ онова що ти є далъ назаемъ.

Чѹвайсе да не мнишъ и чинишъ че є сичко твое онова що имашъ, и да се принѹдишъ да правишъ иждивенїа чрезмѣрни. Мнозина, като иматъ чѫдо иманѣ на ръкаси, падѫватъ въ това погрѣшенїе. Тызе обаче, за да се учѹвашъ, направи, за нѣкое врема подробный счетъ за онова що ти прихожда и за онова що правишъ иждивенїа (харчове); и ще познаешъ колькѹва пречѹднw премалки и ситни иждивенїа ставатъ големи количества и числа; и можешъ да разсѫдишъ тогава кои отъ тѣхъ можешъ да отбѣгнешъ сетне и да ги не употреблявашъ.

Краткословнw, леснw можешъ да станешъ богатъ, като сакашъ. Богатство состои и зависи скрышнw отъ двѣ речи: прилѣжанїе и воздержаніе; сирѣчь, не расточавай напразднw и не гѹби нито врема, нито деньги, но употребявай тїа две нещa колькѹто можешъ добрѣ. Безъ прилѣжанїе и воздержанїе не свършѹвашъ нищо, а съ тѣхъ, сичко. Кой честнw придобыва колькѹто може, и чѹва колькѹто придобыва, посреща леснw и нѫжни си и неотбѣжни иждивенїа, и безъ всако сѫмнѣнїе ще стане богатъ; ако Богъ, кой управлява весь мїръ, и комѹ требва вси да се молиме, за да благослови наши честни предпрїатїа и работы, не рѣши и не опредѣли инакъ въ неговъ премѫдрый промыслъ.

Старъ Търговецъ.

ПОЛЬЗИ ЗА УЧЕНІЕ.

Каквото помежѫ сички народы, намѣрватсе по нещастїю и въ нашъ народъ нѣкои, кои, като сакатъ или совсемъ да изгѣсатъ и да уничтожатъ ученїе разѹма и просвѣщенїе, или да го опредѣлатъ откѹпъ (мирй) подкизаватсе сосъ сичка си сила да го предпостакатъ какъ повредително на сообщителный животъ, или по крайней мѣрѣ непотребно на просты и сиромасы людїе. Но преминаха онїа времена, когато тїа софїсти и лѹкави намѣрѹваха послѣдницы и спомощницы на тѣхни си повредительни и обманителни положенїа и догмы. Онаа гъста и темна прекровка, коа покрываше въ толькѹва вѣкове и помрачаваше сичкїй свѣтъ, раздрасе сега, и не остана веке никой, кой да се сѫмнава още, че свѣтило є предпочтенно отъ темнота, и истина є предпочестна отъ лжа. Сега и добрый Христїанинъ и полѣзный гражданинъ, и вообще секїй человѣколюбивый поиматъ и чинатъ доброе воспитанїе людско какъ за первѣйшее отъ сички дѣйствїа що спомагатъ на благополучїе за какво и да бы было приобщенїе. Защото добрый Христїанинъ познава чисто че основанїе (темелъ) и подкрѣпленїе за сичка Христїанска добродѣтель є понятїе сир. да познае вси прави и непогрѣшни правила свящennыа и непорочныа нашеа Вѣры; и там се придобыва болѣе и болѣе сосъ истинно ученїе. Я благїй гражданинъ гледа благополѹчїе своегw приобщенїа секога соразмѣрно сосъ негово просвѣщенїе, и сила негова равна сосъ умны и нравственны силы що иматъ вси дрѹги. Той гледа още, че, когато обычаи стари пристигнатъ да се вкоренатъ въ нѣкой народъ и да станатъ второ єстество, тогава нито держава нито закони можатъ да преобразатъ и претворатъ характиръ и образъ въ тол народъ, но само воспитанїе ученїе и просвѣщенїе юношеско. Я най послѣ оный кой є человѣколюбивъ, като намѣрѹва секаде невѣжество и нѣчениѣ че є содрѫжникъ нераздоенъ отъ най страшнїи обманы, прелести и недостатоцы, въ кои може да впадне человѣкъ; като намѣрѹва, казвамъ, лѹкавы, злодѣи и всезлоразвратны, желае да престане това зло, и по способно и пристойно посредство за това исправленїе не познава, точїю ученїе и ума просвѣщенїе, кое є начало и корень за сичко добро: воспитанїе и благонравно обыкновенїе.

— Г. Лассанъ.

Обозрѣнїе.

Достойно є за запикасванѣ, че вси любомѫдрїи и благоразѹмнїи людїе согласнw всегда ни предпоставлаватъ и казватъ че най голема польза на человѣческїй родъ отъ ученїе и прочтенїе става; но по нещастїю, не знамъ какво така та нѣкои отъ насъ не поиматъ ученїе и не кроятъ го за нищо, и чинатъ, ако да склонатъ за такова нещо, че ще си изгѹбатъ вся своя сѫществennость и имѫщество.

Святагw Григорїа Размышленїа за Себеси.

Като отбѣгнѹвахъ отъ человѣческое прикосненїе (сокиранѣ), и като се отглъстнѹвахъ отъ задѫмчивость и прискорбность, сѣднахъ во єдна гъста дѹбрава подъ сѣнка, за да се размыслимъ на самѣ.

Колькѹ сладко ученїе става на нашы скорби, като се собереме на самѣ сновседнw сосъ наши свои сердца! Вдно много множество пилцы що беха на онїа стебла, воздѹхнѹваха и наполнѹваха сичкїй воздѹхъ отъ тѣхни стройни и согласни пѣсанѣта, и надышаха веселїе тайно и радость въ моа дѹша.

Въ наокольни тамw нараснали зеленицы скрышенъ сверчокъ (кѹзнечикъ, тетѵїкъ), кой обыча слънце, соединѫваше свой шѫмный и матїжный гласъ сосъ онымъ тѣхны сладкопѣсненны гласове.

Онымъ воды що течеха чрезъ єдинъ потокъ, при кой бехъ близѹ, фѹчеха и напоюваха онаа тамw сѫха земла.

Но, сосъ сички тыа природны красоты, моа дѹша не се утѣшаваше отъ свои раны и болки.

Още повече се погрѫжаваше и вдаваше въ различни размышленїа кои я толькѹва пѫти смѫщаватъ.

Що бехъ като не бехсе родилъ? Що самъ сега? Що ще да станемъ утре?

Тлѣнъ нѣкой покровъ виждашесе да помрачава мой умственный образъ. Молихсе на мѫдры да ме наставатъ, но никого не намѣрихъ по многоучена отъ мене споредъ то.

Обвитъ во облацы непроходны, заблѫждавамсе и преносимсе отъ желанїе на желанїе, и не можемъ нито както на сонъ да получимъ желаемое.

Той тѣлесный сосѫдъ, въ кой сме затворени, запрещава и не пѹща секїй лѫчь и близанїе свѣтло.

Сѫществѹю, —— както значи? набчи ме! Сега, като говоримъ, бѣга часть отъ мое сѫществованїе.

Не самъ веке онова що бехъ.

Що ще да самъ утре, ако сѫществѹвамъ още?

Въ нищо не самъ постоменъ, въ нищо твердъ, подобенъ самъ и приличамъ на поточна вода, коа секога тече, коа никогашъ не стои.

Или наипаче,—но отъ тыа окольны предметы, сосъ що да сравнимъ самъ себеси?

Както потокъ, въ слѣдѫющаа минѹта нещемъ веке да самъ какова самъ въ таа.

Сосъ дрѹго нѣкое има требѹва да се называмъ.

Фащашъ ме сега, ме държишъ, но азъ бѣгамъ.

Рѣко приснодвижна (вынагитечна), никога веке нещешъ да преминешъ това разстоанїе, въ кое сега претече.

Той сѫщій воздѹхъ, що сега отглъстна и отклони въ твои воды, никога веке нещe да се отглъстнѹва отъ тѣхъ, непремѣнно какваго се виждаше въ нихъ первw.

СѢВТИ ЗѢМНЯ.

Гдѣ са сега славнїи владѣтели, кои имаха своа держава и власть въ сичка почти земла? Кой ги снема отъ тѣхны надмѣнны и превосходны высоты? Кой ги соблече отъ тѣхни имъ сокровища и неисчетни иманѣта? Гдѣ сега храбрїи юнаци, кои показаха толькѹва чѫдни и славни дѣанїа и побѣды; многоученїи мѫдрцы, кои распространиха свои списанїа и сичкїй свѣтъ отъ тѣхъ напълниха? Быстроѹмнїи ритори кои претворѹваха совѣты и старѣйшины по прїатности и каквото тїа искаха? Пытай гдѣ са надмѣннїи, горделивїи, богатїи, сладострастнїи, младїи? гдѣ са высокомѣрнїи благородни, жестокїи господаствители, кои толькѹва жестоко искаха тойчасно послѹшанїе? Пытай Земла, — и та ще ти покаже гдѣ се намѣрѹватъ. Пытай гробища,—и ще ти кажатъ въ колькѹва тѣсно разстоанїе притискатъ тѣхни тѣлеса; тѣхнїи тѣлеса? да ли прочее сѫществѹватъ още? Може да є остала отъ секого мало нещо прахъ.

Но като сички тїа нещa прехождатъ, като сички бѣгатъ, онова царство, кое никога не прехожда, прихожда и приближаваге. Толькѹва променѹванѣта, такова непрестанно теченїе и таквїа преливанѣта и отливанѣта въ человѣчески нещa, какъ непостоанни на тол свѣтъ и преходни, показѹватъ ни конецъ, на кой сосъ исполински раскрочы пристигнѹваме. Тїа са, нѣкимъ образомъ, гласъ женихъ, кой ны приканюва на бракъ (свадьба),

и сосъ тїа негови всегдашни увѣщанїа и наставленїа принѹждава нѣ да ходиме на пристоинъ пѫть. Вие окаче, кои не слѹшате тоа гласъ, като останѹвате вверженi въ блато (гіолъ) земно, ще да потъхнете още по надолѹ, и що ще да намѣрите? — гробъ, кой вы чека, и въ кой неотбѣжно ще слезнете и да ще и да нещете. Смерть стои сега отъ страна ви, готова да падне на васъ, и да вы оттръгне при себеси така, каквото сички онѣа що до сенова привлече.

— Св. Ефремъ.

БѢДА ОТЪ БОГАТСТВО.

Нека се не стараеме, возлюбленнїи, да собираме сребро и злато, и да го оставаме на наши чеда, но нека ги обѹчаваме и наставлаваме сосъ ученїе на добродѣтель, на божественное и боголюбезное дѣло, и нека имъ желаемъ отъ Бога благословенїе и свыше помощь; защото това благословенїе отистина, това є истинно и постоянно иманѣ и благополѹчїе за ваши исти и искренни чеда; то сѹществѹва и става истинно богатство, кое є несказанно и нерасточно, и кое умножава на всякъ день истинное и самое блаженство и благополѹчїе. Не се намѣрѹва нещо дрѹго по равночестно и по равноцѣнно отъ добродѣтель, нито по крѣпко и по сильно отъ нея, ако да бы ми предпоставилъ ты и това земное царство, ако да бы мирекалъ и тогова, кой носи царскій вѣнецъ;—ако не є облеченъ пресвѣтлаа добродѣтели одежда, таковый ще да є злощастенъ и по бѣдственъ, отъ оногова що є сиромахъ и бѣденъ прогакъ, и що носи раздърпани и вашливи облекла. Защото, каква польза, кажи ми, ще да може да мѹ направи царскій вѣнецъ, или царска одежда многоцѣнна, когато се той самъ самовольнѡ предава на злына и на лѹкавство отъ негово мѹ големо нерадѣнѣ? Да ли има Богъ свойство и принадлежность да прави некога различїе отъ вонкашны степени и великолѣпїа? Да ли, когато се є разгнѣвалъ, послѹшува и укротавасе сосъ свѣтлость и блистанїе чиновнагѡ лица? Едно є тамѡ що се търси, добродѣтель сир. и дѣло боголюбезно, кои отварать на добродѣтельнѡ человѣцы онѣа врата чрезъ кои прихожда человѣкъ при божіе представленїе и присвоенїе; щото оный, кой не придобыва още отъ тѫка представленїе и присвоенїе божіе сосъ добры си и добродѣтельны работы, ще да се брои на оный страшный день сѫдный заедно сосъ онѣа кои не са предпоставлени Богѹ и присвоени.

Това прочее нека смысліме вси, и нека наставиме наши чеда да се учатъ и да предпочитатъ добродѣтель най повече отъ сички мїрски и тлѣнни неща, и да смышлаватъ както за нищо и както сѣнь и сонъ имѹществo сребърно и златно, и сека мїрска красота; защото това многѹ сребро и злато, това става многѹ пѫти за добродѣтель големо препатствїе, когато єдинъ момокъ не знае да го употребѹва пристойнѡ и полѣзнѡ за дѹшевно си украшенїе и польза; и както нѣкои малки дѣца, когато зематъ въ рѫка си нѣкой наостренъ ножъ, като не знаатъ да го държатъ каквото требѹва, многѹ пѫти се и наранѹватъ, за това и разѹмны майки не имъ оставатъ въ рѫка имъ ножъ; така и млади момцы, когато полѹчатъ отъ свои си родители наслѣдство сребърно и златно, ако не знаатъ да го употребатъ приличнѡ и разѹмнѡ фърлатъ сами себеси во тѧно раззорenїе и распѹство, и натрѹпѹватъ на своѧси глава различны и тѧжки погрѣшности, отъ кои се и распалюва гнѣвъ божій на тѣхъ, и пріиматъ по тѧжко наказанїе и тѣхнїи родители, кои собраха това иманѣ и имъ го оставиха; защото удоволствїа, гозбы, сладострастїа, и сички дрѹги безчестны и неприличны работы, и сичко дрѹго неоздержанїе отъ тѫка се раждатъ во юношество, сир. отъ многѹ иманѣ златосребрено а наипаче да реча, отъ лѹкавы и развратны самопроизволители, кои станаха наслѣдницы, но не знаха да употребатъ добре своеси наслѣдство.

—Хрисостомъ.

Бывайте же творцы слова — Една сиромахинка жена слѹша єдно побученїе, кое побчаваше и запрещаваше за точны и правы мѣры; и многѹ се умилостиви. На дрѹгій день случисе да я попыта той сѹщій побчитель: помнишъ ли добре онова що вы побчѹвахъ вчера въ церква? Та мѹ отговори: не помнимъ нищо, Господине; защото имамъ умъ непаметливъ; самѡ єдно нещо не заковарихъ; сетихсе да плачемъ за шиника си.

ІНДІЙСКІ-РИЗѢМИ.

Требѹва да имаме грыжа и радѣнѣ за онова древо, кое є големо, кое отдава рожба и кое прави сѣнка. Защото ако и да се случи некогашъ да не даде рожба, но негова сѣнка многажды става полѣзна.

Да чѹва человѣкъ тайна рѣчь наводи добро; защото папѹгае (папагали) отъ свои си азыкъ и гълчанѣ оставатъ въ затворъ; а чайки (рыболови) за свое си молчанїе свободны живеатъ.

Оный кой побчава и оный кой учи, и секій дрѹгій кой се занимава и упражнава въ какква и да бы была наѹка, не се называть мѹдри, но занимателi; а оный кой прави онова що говори и що учи, той є мѹдръ.

Онока що остава мало нещо отъ должность, отъ огнь, и отъ непрїятела, въ мало врема пакъ големо става; за това не требѹва да остава человѣкъ несвършенно такова нещо.

Отъ пѣтелъ нека се учи секій тїа четыри неща: Да става сѹтрина ранѡ, да се сражава, да раздава на свои си сичко нещо що се случи, и да има стопаница си покорна така, каквото пѣтелъ кокошка.

По добре є да сѣди человѣкъ въ темница заедно сосъ мѫже мѹдры смиренны, благоразѹмны, и истинноловы, нежели въ палата царска заедно сосъ лѹкавы и развратны.

Царю, ако желаешъ да мѹзеешъ там земла както юница (крава), имай попеченїе и грыжа за нейни хора както за телецъ; защото като се управлаватъ добре твои хора, земла дава многѹ нещо добро, както єдно многоплодно дърво.

Каквото кога ходиме, чрезъ єдна нога стои, а чрезъ дрѹга похожда человѣкъ, така єдинъ смыслен не остава онаа къща първа въ кой сѣди догдѣто не намѣри дрѹга втора.

Блаженни са онїа кои не страдатъ плѣнъ, нито гледатъ да са въ робство тѣхни племена, нито свои си жены и чеда въ чѫжды рѫцѣ, нито своего си пріятела да є въ бѣда и злострадаиїе.

Сила на єдинъ жестокъ и мѫжикъ не є дрѹго, само противно обыкновенїе; сила на єдинъ крадецъ є лъжа; сила на єдинъ немощенъ є царь заіптникъ; а сила на едно дѣте є плачь неговъ.

По добре є да испіе человѣкъ повредителенъ лѣкъ, нежели да види жестоко и намръщенно лице богатагѡ.

Не желаемъ да имамъ онѣа деньги (пары), кои прихождатъ сосъ многѹ трѹдъ, сосъ престѹпленїе законно, и сосъ многѹ клананѣ на дрѹги.

Высота голема и великолѣпіе полѹчава оный, кой има големы добродѣтели, а не оный що сѣди на высокъ столъ; врань (врана), като сѣди на высокъ вржхъ, да ли става соколъ?

Отъ кола да стоишъ далечъ 5 лакти, отъ конь 10, отъ слонъ 100; а отъ золъ человѣкъ 1000, 10,000 и пр.

Онзый гледа правѡ, кой гледа чѫжда жена, както майка, чѫждо иманѣ както дѣкато, и сички дрѹги человѣцы, както себе си.

Малодмїа нѣкоихъ великихъ мѫжей.

Остродмнїи и превосходнїи мѫжїе многажды, не самѡ че са подобни споредъ нѣкои неща сосъ малостепенны и обыцы человѣцы, но некогашъ и превосхождатъ ги споредъ малодмїа, и сѫевѣрїа, малодмни сир. вѣрованѣта.

Бто нѣкои за това любопытни примѣри:

Юлїй Кесарь боешесе преизлишнѡ отъ гърмавицы, накитѹваше свои си глава сосъ дафны за да се учѹва отъ трескавицы (громовы стрѣлы).

Мїѳрідатъ вѣрѹваше сница (сонове), и многѹ се оскорбѹваше, когато мѹ се виждаха непрїятни.

Августъ се боеше отъ нѣкои седмицы годичны; и като похождаше отъ нѣкое мѣсто, имаше сѫевѣрїе, и секога первѡ десна си нога вдигаше въ похожданѣ.

Царь Полонскій Ладіслa (Владиславъ) многѹ се смѹщаваше веднага като видеше тѣлка.

Ярастъ се обладаваше веднага отъ огневица (треска) като померишеше морска рыба.

Марсалъ Илвретъ боешесе отъ свинѣ.

Скалігеръ като видеше рѣжѹха (горѹха) востришаше мѹ се дѹша.

Тассъ многѹ пѫти мнѣше (чинеше), че гледа отъ страна си діавола.

Дѹкъ Бернонъ колкѹто пѫти видеше замкъ въ обморокъ упадаше (балладисѹваше).

Тухчнъ колкѹто пѫти случешесе да погрешне лисица усещаше немощь во свои си колѣна.

Пасхалъ гледаше секога отъ лѣва си страна єдна стрѣвнина.

Дамоттъ оставаше восхитителенъ, вонъ отъ себе си сир., когато слушаше гармавица, и вѣтрено свирене (дъхане). и не можеше да търпи никаковъ гласъ пѣсненный, колкъ и да беше сладокъ.

Балъ се обладаваше отъ сѫдороги (бодежы по снага си). като слушаше вода да изтыча и да шопа отъ нѣкой источникъ.

Великодмный Ѻвчъ залъдеваше, колкъто пъти нощь оставаше безъ свѣтило; и не вѣрьваше Бога, а боешесе преизлишнѡ отъ дїавола.

Врїкъ третїй променюваше лице(омназъ), колкъто пъти виждаше мачокъ.

Вкатерїна Медїкова големо увѣренїе даваше во звѣздочетцы.

Чередный свящennикъ (єфимерїа) Дъка Больцова усещаше си стѫденъ и помрѣзналъ верхъ свой главный, когато го принѫдеше нѣкой да прочети двадесать и седма глава Ісаїа пророка, или єдинъ Царствей стїхъ.

Іпиотъ Алкантары кой носеше безъ никакво утѣшенїе и откращенїе дрехи вълнены, усещаше общо въ сичко си тѣло смѫщенїе и немощь, когато слушаше да се проговори има вълна.

Іаковъ вторый царь Англїйскїй, пребледе ваше, колкъто пъти виждаше мечь голъ.

Четыренадесатый дѫдовїкъ не търпеше да гледа колоколна(кампанарїа) сватагѡ Дїонусїа.

Домїтїанъ совсемъ що беше твърде жестокъ, но твърде многъ вѣрьваше сниша.

Маркъ Ларилїй, беше и любомѫдръ, но обладавашесе отъ това сѫевѣрїе (празднов ѣрьванѣ).

Ортенсїй многажды пророче, защо ще умре на 1639-е лѣто, каквото и наистина умре.

Сократъ познаваше бытїе Божїе, совсемъ то, предъ своя си смерть, закла пѣтелъ на Ясклипїа.

Сулла, като виде змїа че излезна изъ страны жертвенника, гдѣто праеше жертва (кърванъ), возмнѣ че прїйде часъ да земе орѫжїа за да бїе самнїты.

Самодержецъ Карлъ патый, чинеше мѫ се, че виде во єдна комита, кой се тви на 1556-е лѣто, нѣкой знакъ, кой мѫ предвозвѣствуваше да пригледѫва на смерть.

Вакѡнъ въ обморокъ упадаше (вонъ отъ себе си ставаше), колкъто пъти се случеше затмѣнїе лѫнно (мѣсачно).

Около 1666-е лѣто по значительнїи Галле засвидѣтельствованнїи пригледнаха на многочисленны комиты що се твиха на онза година, както на предводители за онїа гоненїа, що пострадаха тогава.

Около 1664-е лѣто, като се предвозвѣсти єдно затмѣнїе лѫнно, таковъ големъ страхъ беше обладалъ сички хора, щото єдинъ чередной свящennикъ въ нѣкое село, като не можеше да исповѣда сички си прихожаны, кои чинеха че дойде послѣдній часъ, и притърчьваха въ церковь за исповѣдь, качисе на ямвона и рече: "чада моя, бѫдете мирни и не бързайте днесь толкъва, защото затмѣнїе лѫны запресе до патьнадесать дней."

Изъ Повседневницы Амалфїи, числа 364.

Ахиллъ, по яснѡмъ свидѣтельствѫ древнихъ, былъ не Грекъ, но скифъ, нашъ сѡотечественникъ. Вотъ подлинныя слова Льва Діакона (кн. IX, гл. 6): "Ярріанъ въ своемъ Периплѣ говоритъ что Ахиллъ, сынъ Пелея, былъ родомъ скифъ и родился въ Мирмекїонѣ, небольшомъ городкѣ на берегѫ Азовскаго моря; за властолюбїе и жестокость изгнанный скифами изъ своей родины, онъ переселился въ Ѳессалїю. Покрой єго одежды, єго рѫсые волосы и голубые глаза ясно подтверждаютъ это извѣстїе объ єго происхожденїи". — Авторъ Естественной Исторїи человѣческихъ поколѣнїй, Histoire Naturelle des races humaines (Paris, 1816) Демълень, рѫководимый свидѣтельствомъ Ярріана и Льва Діакона, говоритъ "скифское происхожденїе Ахилла объясняетъ какимъ образомъ произошли названїа: Ахиллова острова близъ устья Днѣпра, Ахилловой гробницы въ 120-000 шагахъ отъ Этого острова, и Ахиллова бѣга (Dromos Achilli — отсюда Dromitae), берега отъ устья Днѣпра до залива Карцинитскаго (Carcinitis) или Перекопскаго. — сборникъ.

Многѫ таквыя, както Ахїлла, достозначительны вѣтви проникнаха изъ славянскагѡ племени, но всемирна повѣсть воспоменѫва ги подъ разнымъ образомъ. Като познахме че сабини се приключаваха во Вѣтрѫскїй народъ, кой нещe да поима че Нѫма Помбилїй не происходи отъ това сѫщо славянское племя?

ПОСЛѢДНОВ ДѢЛНІѢ

в. Кѡнстантїна.

На 336-е лѣто, в. Кѡнстантїнъ раздѣли сѡмси держава въ сички свои сынове и сродницы. На 336-е, ожени Кѡнстантїа, комѫ беше опредѣлилъ Кѡнстантїнограда столнина. Въ тая година имаше големи смѫщенїа отъ Ярїевы Євреи, кои угаси и издаде царско запрещенїе за тѣхъ; издаде законъ за женидбы, за граждансства и пр. и пр.

На 337-е лѣто Господне, самодержецъ стѫпи на возрастъ шесть-десатъ третогодннй. Но совсемъ що премина тыя неговы 63 годины съ толкъва подвиги, съ толкъ различни сраженїа и бои, съ толкъва трѫдове за да утвърди и устрои благочестїе Христїанско, и всако людско благополучїе и благочинїе, имаше обаче още тая сѫща негова прежна сила и мѫжество въ сички браннїи искъства: качѫвашесе на конь и съ велика свобода тѫдеше, ходеше пѣши, какъ єдинъ младъ мѫжъ, фърлаше копїе и стрѣлы крѣпкѡ и сильнѡ. Опредѣлися да иде въ Персїа да бїе Персїаны; защото се беха насилили по негова держава, и беха мѫ испроводили въ Кѡнстантїнополь своисы посланницы за да мѫ искатъ да имъ даде 5 области отъ онѫя предѣльны страны. та така де се смиратъ; а той имъ отвѣсти: Азъ самъ ще дойдемъ тамѡ, та ще имъ говоримъ пристойнѡ и способнѡ. Приготови прочее в. Кѡнстантїнъ войска, зема сосъ себеси заедно Єпїскопы, защото уповаеше на тѣхны молитвы повече нежели на свое орѫжїе. Прейде въ Нїкомидїа, и отъ тамѡ да иде въ Персїа. Но Сапоръ, вождъ Персїйскїй, кой беше преминалъ Тїгръ рѣка, и правеше многѫ пакости въ Месопотамїа (Діярбекїръ), като се научи че Кѡнстантїнъ се воздвигна на него съ войска, уплашисе и испроводи посланницы да проси миръ, и веднага се оттъргна отъ тїа мѣста, и върнасе въ Персїа.

Въ тая година, святое Воскресенїе беше на 5-й Апрїлїа, кое празднѫва пресвѣтлѡ и преславнѡ. Въ тоа день беше заповѣдалъ по сичка си держава да раздаватъ за негово има по сѣкаде на сиромасы милостына, каквото; и той самъ преизобильнѡ беше раздалъ во своя си столнина така каквото и въ Нїкомидїа сега. Отъ това се вижда че провиждаше конецъ Кѡнстантїнъ теченїа живота сегѡ: каквото и предъ мало время говореше честѡ за кезмертїе дѫшевно и за страшный сѫдъ божїй, и беше заповѣдалъ да се свѣрши скорѡ онаа Апостолска церковь въ Кѡнстантїнополь, коа беше опредѣлилъ за погребенїе Царей, и Патрїархъ. Мало нещо послѣ отъ свѣтое Воскресенїе разболѣся отъ огневица и паде въ тажка болѣсть. Но като видѣ че се є приближилъ конецъ, заповѣда да се кръсти. Като беше въ негова си палата близѫ при Нїкомидїа, собра Єпїскопы и изговори имъ това слѣдователно изреченїе: "Вѣто най послѣ сей счастливый день, що желаехъ съ толкъва ревность. Желаемъ да прїимамъ печать безсмертна. Имахъ намѣренїе да умьемъ мои грѣхове въ воды Іорданскы кои Спаситель нашъ возваде и предвозвѣсти толкъва спасителны, и благоизволи той самъ въ тѣхъ да се кръсти. Когъ, кой промышлава по добрѣ отъ насъ, опредѣлава ни онова, кое є намъ полѣзно, и запре ме тѫка; той произволава да ми направи тая благодать тѫка. Нека се не закъсняваме прочее и маеме. Яко разсѫди и благоволи Превысочайшїй самовластитель живота и смерти Богъ да ме остави сега живъ, ако ми прости и дозволи да се собирамъ още сосъ благочестивы и православны за да се содрѫжимъ съ тѣхни почтенни собранїа съ тѣхны св. молитвы, азъ самъ се рѣшилъ да опредѣлимъ и да опишемъ правила жизни, кои да са достойни за єдно чедо Божїе. „ Като соверши това изреченїе, тїа Єпїскопи тогава совершиха Крещенїе негово по церковномѫ служенїю †, и дадоха мѫ причащенїе святыхъ пречистыхъ таинъ. Князь прїа това; святое таинство съ радость и благодаренїе, и въ сей часъ усети че сїаеше на него свѣтъ Божественный. Облекоха го во одежды бѣлы, одръ неговъ беше покрытъ сосъ стофы (златнотканны) бѣлы, и отъ тоа часъ нещеа веке царска одежда. Возблагодари Бога велегласнѡ за тая благодать, коа сега воспрїа, и приложи: "сега самъ наистина благополучѣнъ, наистина достоинъ за животъ безсмертный. Ѡ какво свѣтило свѣтло сїае въ мои очи! Колкъ жалимъ оныа, кои са лишени отъ това свѣтло добро!" Като прихождаха онїа негови

† За крещенїе Кѡнстантїново церковни списатели иначе повѣствуватъ, кое состои во особно разсмотренїе иныхъ.

войнски предводители и присѫтствѫваха съ горкій плачь за да покажатъ своисѝ скорбь, защото ги остава сиракы, и като се молеха Богѫ, за да мѫ подарѫва здравіе и долговѣчный животъ, той имъ казѫваше: "Пріятели мои, той животъ гдѣто азъ отважамъ, истинный животъ є: познавамъ блаженства негови кои придобыхъ, и онїа фо ми са приготовлени. спѣшѫ вселитиса къ Богѫ.„

Като направи прочее завѣщаніе за свои сыновє и сродницы, за своа сичка держава, за свои сички установленїа и опредѣленїа за сичко нещо каквото той предпочиташе и желаеше, и като заповѣда на сички фо беха тамѡ съ клатва тоа негово завѣтъ да не даватъ никомѫ, освень Кѡнстантїю наслѣдникѫ єгѡ, като расположи, казвамъ, все по желанію своемѫ, преставися къ Богѫ на двадесать и вторый Маїа мѣсяца, въ день Пѧтдесатницы на пладнина. Царствова тридесать и дѣ годинѫ два мѣсяцѧ и двадесать и пать дней. Беднага като воздаде послѣдное издыханіе, стражи негови знаменїа показаха прегорки и прескорбни: раздираха свои одежды и біеха си свои главы, и съ горкій плачь выкаха свой господарь, свой самодержецъ, свой отецъ. Сичка войска паде въ нєутѣшенный и прегоркій плачь. Сички жители Нїкомидійски прескорбно плачеха. То беше єдна скорбь особна за секо семейство: секій, като плачеше за Господара своего, плачеше за свое нещастіе. Тѣло негово занесоха въ Кѡнстантїнополь на єдно носило златно, покрыто съ царска одежда. Воини сосъ єдно скорбно молчаніе предхождаха и послѣдѫваха тѣло єгѡ. Положиха го украшенно съ царски одѣянїа въ царска палата, и като беше тамѡ дори да дойде Кѡнстантїй сынъ мѫ, прихождаха отъ секаде и малки и големи и съ поклоненіе оставяха послѣдное зрѣніе прелюбимомѫ самодержцѫ. Като пристигна Кѡнстантїй въ Кѡнстантїнополь, занесоха го сосъ препровожденіе преславно въ церковь Апостолска и положиха го во єдинъ порфуренъ гробъ при церковны двери †. Сѫнам скорбь тогава и плачь фо стана въ Кѡнстантїнь градъ, въ Римъ и въ сичко негово самодержавіе превосхожда всако представленіе и опиcаніе. Освень трима сынове: Кѡнстантїна, Кѡнстантїа, и Кѡнстанта, великій Кѡнстантїнъ остави и двѣ дщери: Кѡнстантїна и Блена, фа стана сѫпруга Юліева.

† Единъ мѫдрый пѫтешествователь (Gilles) на шесть надесатое столѣтіе, казва, че мѫ окажиха въ Кѡнстантїнополь, близѫ при онова мѣсто, гдѣто є была таа церква, єдинъ порфуренъ гробъ, празденъ и отворѣтъ, долгъ десать ногъ, и высокъ пать и половинъ ногъ, за кое мѫ рекли. Тѫрцы че є той гробъ Кѡнстантїновъ.

Первовременный животъ в. Кѡнстантїна.

В. Кѡнстантїнъ до осмь-надесатогодній возрастъ беше во своеси Отечество при отца си Кѡнстантїа, кой беше правитель тогава въ Дарданіа. Като стана прочее отецъ мѫ на 292-е лѣто Кесарь, и като отиде въ Западны державы Римски да царѫва, остави го на Діоклитїана как'ъ залогъ за увѣреніе. Живѣа при него Кѡнстантїнъ четыринадесать лѣтъ, сир. дори до предъ смерть отца своегѡ Кѡнстантїа, каквото на 159 страна въ а-й томъ Любословїа предрекохме. Діоклитїанъ обаче самодержецъ имаше Кѡнстантїна во своисѝ дворы у Нїкомидіа съ голема почесть и любовь; защото беше быстроумен, великодушенъ, мѫжественъ и тѣломъ силенъ и крѣпокъ: претърпѫваше секакво утрѫжденіе и жестоко навыкновеніе. Води го Діоклитїанъ во Брѫпетъ и въ дрѫги сраженїа, гдѣто показа Кѡн. голямо достойнство. Съ негова природна слава привлече на себе си всякій погледъ. Като се върна изъ Брѫпетъ, заедно сосъ Діоклитїана притърчѫваха мнозина и собираха се тамѡ отъ гдѣто цѣше да вромине той, да го гледатъ: все то предвозвѣщаваше и показѫваше още отъ тогава, че цѣе да є той господарь рожденъ за самодержавіе. Като дойдоха изъ Нїкомидіа въ Римъ за да торжествѫватъ побѣды Діоклитїановы фо беха въ Персїа и дрѫги мѣста направены, той вървеше отъ десна страна при Діоклитїана: негова добронравность и склонность различаваше го отъ сички дрѫги. Една благородна надмѣнность и важность, и неговъ видъ мѫжественъ и крѣпокъ, изображенъ въ сичко негово лице, предпоставляваше сначало єдно чѧвствованіе ужасно и страшно. Но това лицегаданіе и войнственно лице беше разтворено и услаждено сосъ єдна тишина изображенна по неговъ образъ. Беше великодушенъ, свободенъ, и великолѣпенъ; полнъ съ дерзновеніе, съ благость, и съ многорачителна склонность за правда, коя разтворяваше негово природно славолюбіе; споредъ то все беше достоинъ да употреби сичко, и да свѫрши сичко. Беше остроменъ и усердент безъ никакво ниспаденіе (сопнѫваньѣ); проницателенъ (проходливъ) безъ недовѣрїе и сомнѣніе; благоразменъ и весь отведнашъ готовъ да свѫрши онова фо опредѣли: най послѣ за да свѫршиме тѫва неговъ образъ и описаніе, той имаше образъ кръглъ (околчестъ) и червенъ, косы и брада малкѫ, очи големи, погледъ живъ и радостенъ, шїа дебела, носъ гѫркавъ; тѣло тънко, но крѣпко и здраво. Нравїа негови и обычаи беха смиренномѫдри. Негова младость не се занимаваше въ дрѫго, самѡ въ големи и значителни помышленїа и упражненїа. Оженисе младъ и роди отъ Минервина перваго си сына Крїспа на 300-е лѣто Господне кой се показа достоинъ во многѫ сраженїа.

Таквыа дарбы превосходны още отъ младо время имаше в Кѡнстантїнъ, фото завистъ Діоклитїанова беше пристигнала за тѣхъ до толкѫ, фото да мѫ се поиска да го погѫби. Така и Галлерїй, като беше Кѡнстантїнъ подъ негова власть, поиска мѫ се да го направи да погине, и за това го возвыси на степень кесарска, и прїа го во свой си дворъ, за да го употреби во онїа тогавашни сраженїа въ кои и да погине. Во єдно сраженіе кое направи сосъ сарматы, като беха предпоставены тыа двѣ войски єдна срещо дрѫга, Галлерїй заповѣда на Кѡнстантїна да се бїе сосъ єдинъ сарматинъ весьма высокъ както исполинъ и твѫрде юнакъ. Кѡнстантїнъ се стърча на тоа противникъ, удари го наземи, и като го повлече отъ космымѫ, приведе го предъ Галлерїа жива и трепетна на свои нозѣ. Дрѫгій пѫть мѫ заповѣда да премине съ конь єдно блато, за да удари на срещa оныа тамѡ расположены сарматы, той премина безъ да знае дълбоко ли є онова блато или плитко, но него прейдоха Римски воини тамѡ отъ гдѣто той прегази и като се сразиха сосъ оныа сарматы, направи преславна побѣда. Казватъ нѣкои че той мѫчитель, Галлерїй сир., заповѣда на Кѡнстантїна да се бори сосъ єдинъ левъ, и той се бори съ него, и така като надви и побѣди тоа левъ, побѣди и Галлерїева завистъ и зломышленіе негово.

Ученіе Кѡнстантїново є было на Латїнскій язы́къ, въ кой, каквото се вижда отъ негови сочиненни споредъ различни приключенїа и времена говоренѣта и саморѫчни писма, ималъ є големъ успѣхъ, и знаалъ є различни высокоумни ученїа и наѹки. Кратокорѣчнш великій Кѡнстантїнъ беше содрѫженъ съ най превосходны дарбы, а наипаче благодатію благочестивыа и православныа вѣры Христовы; беше великодушенъ и великолѣпнѣйшій самодержецъ, но споредъ нѣкои приключенїа показася легковѣренъ и весьма жестокъ за наказаніе горько и смертоносно. Ласкателство обаче не обычаше никакъ. Единъ день нѣкой отъ церковныхъ прелатиса и пристигна да рече предъ него и да мѫ говори така: "Че беше блаженъ; защото, като стана достоинъ да царѫва надъ человѣцы въ тоа си животъ, той може да царѫва и въ дрѫгій бѫдѫщій сир. животъ заедно сосъ сына Божїа." Той тогава престави устремительно и презрительно таквыа похвала дѫховника сегѡ, и рече мѫ: "Чѫвай се да не си ми продѫмалъ никога такова говоренѣ похвално; мене. Освень вашы молитвы не ми требѫва дрѫго отъ васъ; употреби ги свящennый отчекъ Богѫ, да испросишъ замене благодать єгѡ, за да самъ достоинъ слѫга Божїй и въ тоа свѣтъ и въ бѫдѫщій."

— Преведено отъ современны в. Кѡнстантїна списатели.

Кѡнстантїй побѫжденіе за ученіе.

Кѡнстантїй отецъ в. Кѡнстантїна, като стана Кесарь на 292-е лѣто Господне и като отиде да управлава западны области Римскїа державы: Галлїа, вел. Брестанїа, Іспанїа и пр. и пр. на 293-е, направи това слѣдимое писмо, съ кое покѫждаваше Бременїа ритора да є учитель въ Галлійско училище у Авгенъ (Autun) градъ, що го беше возобновилъ тогава, и въ первое состоянїе привелъ:

"Галле, наши вѣрнїи покорницы, достойни са и пристойни да се воспользѫватъ отъ нась, като се воспитавать тѫхни чеда и учатъ въ това училище, кое учредихме и поставихме'у Авгенъ, и гдѣто да прїиматъ возобразованіе сосъ высокоумни ученїа, до-

бри нравїа и полѣзни обыкновенїа. Че съ какво по постоянно воздаяніе и дарба щехме да можеме да опознаеме тѣхна ревность и тѣхна любовь, освень ако имъ не дадехме самое добро кое секакво счастіе (късметъ) не може нито да го даде нито да го земе? Така, като є това тѣхно училище безъ учитель, кое имъ сега учредихме, ные не можеме да поимаме другого да є по пристоинъ и по достоинъ, за да исполни и да соверши това дѣло освень васъ, Вменіе; вы, кой показахте єдно сладкорѣчіе весьма превосходно, и негова превосходна и преимущественна сладость совершенно є унасъ познана отъ оный способъ и примѣръ съ кой исполнихте ваше достойнство при насъ.

Вто, за това, като вы имахме сосъ почестни преимущества въ Єдинъ радъ предпочтенный и преславный, приканюваме вы сега за да поемете слѫжба риторска и учительска. Знайте твърде добре че ные совзехме и предпоставляваме намѣреніе за да воздвигнеме и да возобновиме стара слава кой той градъ Авгенъ некогашъ имаше. Спомогнете прочее на това наше намѣреніе сосъ ваше трѫдъ и ваше раденѣ, за да направите сосъ добри наставленїа и съ благопонатни ученїа да проникне во млады людїе любовь, ревность за добродѣтель, и благонравіе: и да не мните (да не чините) че ще отпаднете отъ достойнства като пріимате тая слѫжба що ви приносиме, защото єдна слѫжба що є толькова почтена дава по добре сїанїе (блескъ) на секакво достойнство какво и да бы было, нежели да пристигва во уничтоженіе. Най послѣ за да познаете особно наше мнѣнїе и честь що имаме за ваше достойнство, опредѣламе ви шесть-десатъ и пать тысящъ лївры (six cent mille sesterces) за увѣреніе. Съ Богомъ возлюбленный нашъ Вменіе."

БОГАТО ХѢДОЖЕСТВО.

Слѣдованїе и конецъ.

(Виждь предреченное на 26-27 стр.)

'Но колькъ є лѣдость да става нѣкой длъженъ за не потребни и ненѫжни неща! Въ това общепроданіе (мезатъ) казватъ сниходительно че ще ны чекатъ шесть мѣсацы за плащанѣ; и може това да принѫди и да побѫди мнозина да притърчатъ за кѫпѫванѣ. и да речатъ: Ако и да немаме сега пары, но лесно можеме да возблагодариме, безъ да кроиме, наша охота и желанїе. Смыслетесе обаче що правите, като ставате длъжни; продавате своіси свобода. Ако не платите во уреченное время, ще гледате длъжника си сосъ срамъ и ще се крыете отъ него, ще мъ говорите, като вы намѣри, сосъ страхъ; ще се цървите: ще правите жалостни, укорни и отговоренѣта, и, постепенно, като изгѫбите правдолюбїе, ще пристигнете во уничижительны и пребезчестны лжы; защото, второ злообыкновеніе є лжа, а перво должность, каквото говори сиромахъ Антѡній; и пакъ, длъженъ человѣкъ лжа въ пазѫха си (лоно) носи; но свободенъ и недлъженъ не се срамѫва и не се бои никогашъ като говори или като гледа некого человѣка, каковъ и да бы былъ. Многажды нищета и скѫдость уничтожава благодѫшіе человѣкъ и сички мъ добродѣтели укорава. Мѫчно є, казва сиромахъ Антѡній, праздно вретище да стои исправено така, каквото кога є цѣло. Какво ще ви се вижда тежко, ако вы принѫждаваше управительное начальство сосъ заплашѫванѣ и сосъ наказаніе за да се облачите така, каквото се облачатъ значительни граждане? Не щехте ли єдиногласно да речете: свободни се родихме, и секій има природно самоволіе да се облачи каквото той иска,—такова принѫжденіе повреждава наши оправданїа, и става безчеловѣчно и мѫчительско? Но въ такова обаче безчеловѣчно мѫчительство подлагате сами себеси, ако кѫпѫвате неща не за нѫжна потреба, но само и само за да направите ваша пышна за великолѣпіе волѧ. Секій длъжникъ и заимодавецъ има правда да вы лиши, когато сака, и да ви отдигне ваша свобода, да вы затвара въ темница, или да вы продава както робы, ако не можете да мъ платите своіси должность. Случавасе, като кѫпите, да не се смышлавате многъ за оный часъ когато ще плащате; но онїа що давать назаемъ, или начеканѣ, каквото говори сиромахъ Антѡній, имать на умъ и помнать по добре отъ оныа що са длъжни. Заимодавцы са, говори още, по свѣщерна є ресь сѣтна; пригледватъ и бродатъ точно дни и времена, щото да не изгѫбатъ ни єдна минѫта. Опредѣленное время за плащанѣ пристигнѫва неощутительно и непри-

мѣтно, и искатъ отъ васъ онова що имъ сте длъжни, и като не сѣсе още уготовили за плащанѣ. А ако. отъ друга страна, смыслитесе за ваша должность, онова время. кое сначало се виждаще длъго, ще ви се вижда многъ како, колкото приближава; — ще да ви се почини, че прилѣпи и има крыла не само на рамена си, но и на пѣты си, та за това толкова бърже пристига. Малки са велики посты заоныа кои имать да плащать должность на Воскресеніе, казва сиромахъ Антѡній.

'Въ настоящее (сега), може, да слѣдувать и да идать ваши работы добре, а слѣдственно да имате на рака си и довольны деньги (пары), и за това ви се чини че мало нещо по разслабѫванѣ во иждивенїа (харчове) не може да вы повреди; но не є ли поразмно да чѫвате за старость и за зло время сичко нещо що имате повече? Утрешно сланце не дѫржи и не є секога сичкїй день свѣтелъ. Придобыванѣ є невѣрно и привременно, но иждивенїа са нѫжни и истинни. По лесно є, споредъ сиромаха Антѡніа, да направи нѣкой двѣ пещи (оџацы), нежели да сгрѣюва єдна. За това по докре є да легнешъ невечералъ, нежели да се собѫждашъ длъженъ. Придобывай колкото можешъ, но учисе да устрояваш и да чѫвашъ онова що придобываш. Това є тайно хѫдожество, сосъ кое се претворѫва и преображава свинецъ (олово) на злато. Не смышлавайтесе, че, ако придобыете тоа фїлософійскїй камень, времена ставать добри, и даноцы се плащать. Това ни учи, пріятели, правое слово и правый разумъ.

'4. Най послѣ, просете смиренномѫдренно благословеніе отъ Бога; ако не полѫчите него, мало ще вы пользѫвать оныа добродѣтели и добри доношенїа, кои сначало изговорихме. Помилѫвайте, сички оныа, кои немать сега добръ успѣхъ, като са лишени отъ това благословеніе, утѣшавайте ги и помагайте имъ, и смыславайтеся че Іовъ като беше испадналъ пакъ стана богатъ.

'Едно друго примѣчанїе и пригледванѣ като воспоменемъ, преставаме. Безумни человѣцы набѫдватсе само отъ онова що пострадать, а и това єдвамъ и сосъ сила; защото наистина рече сиромахъ Антѡній: Лесно є да дадеме добро совѣтованѣ, а не и добръ постѫпокъ. Помнете обаче, че кой не слуша совѣтованѣ той не прави ни успѣхъ;

и повече: Кой не брои за нищо заповѣди и совѣтованѣта, скорш се подлага на наказанїа и ударанѣта, отъ право слово и правa рѣчь.,

Така изговори старецъ Авраамъ. сички слушаха неговы разумны разговорки, и похвалиха ги; но веднага направиха все напротивъ, каквото става обыкновенно и въ соборни побчения, кои сосъ вниманіе се слушатъ а рѣдко се правать; и секій отъ тыа слышатели кѫпѫваше повече и превосходно отъ своіси сила (кѫдретъ). Колкото споредъ мене, азъ се увѣрихъ че той добръ старецъ беше прочелъ внимательно мои побчительны повседневницы, и че кешесе занималъ и упражнавалъ прилѣжно во онова, колкото бехъ говорилъ за таквїа неща въ разстоянїе двадесать и пать годинъ. Тїа разумни говоренѣта собиралъ самъ отъ многъ народы и отъ многъ времена така, каквото онїа, кои послѣ отъ жетварное собиранѣ собиратъ остатки. Какво и да є обаче, азъ като повторувахъ честно тїа умства пользувахся довольно, и рѣшихся, сир. совзехъ намѣреніе да се исправимъ и да ходимъ на правъ пѫть; щото, като се приготвехъ да направимъ нова, по хѫбава и лѣпа дреха (облекло), разкаахся, и намѣрихъ благословено да преминемъ още нѣкое время и сосъ онаа що є ветха, и може да ми послѫжва още. Таа худа печалька (прибытокъ) ще придобышъ, читателю, ако можешъ да ме поревнѫваш и да правишъ така каквото азъ. Присноседневный слуга вашъ

Антѡній Ѳ——.

Преведено сначало отъ Френскїй, а сега отъ Греческїй.

Совѣти.

Мѫжане присовѣтованныйнапраздностерѫди
Отъ несовѣтованіе мнозина се развалиха.
Мѫжъ безразсѫденый въ сладострастіе впада.
Отъ право совѣтованіе ништо по надежно.
За сичко нещо совѣтъ предпріимай.
Совѣтъ въ разумны ноща чистъ быва.
Совѣтни къ на пріятели ставай добръ, а не...
Отъ разумнаго мѫжа пріимай совѣтъ.
Разумныхъ бо совѣтъ мѫдръ быкаетъ.
Совѣтѫвай за добро, а не за зло.
Священо є воистинно благій совѣтъ.

УПРАВИТѢЛЬНИ ЗАПОВѢДИ.

Не є странно и вонъ отъ лѣтописи да опишеме тѣва тїа слѣдственни разпредѣленїа и заповѣди, кои се сочиниха споредъ самодержское повелѣнїе во Высочайшїй совѣтъ правды, и кои се преведоха на Тѹрскїй. Френскїй Греческїй, Ярменскїй и Еврейскїй азыкъ у тѣхны дневницы; и отъ кои нека познае добре секїй онова, кое на 12-та стр. говорихъ за такваїа милостиви и человѣколюбиви, праведни и равнозаконни правленїа. Вто какво говорятъ:

'Господь да сохрани Величество Бгш!

Управленїе Величества Бгш, понеже желае секога совершенно благополѹчїе и спокой за сички вообще послѹшницы, запрещава секо насилованїе и утѣсненїе на кого и да бы было като є противно на законъ и на правда, и иска безъ исключенїе сир. вообще да полѹчаватъ вси предстательство и правосѹдїе подъ самодержкїй покровъ и защищенїе; това сѹщо не престава да заповѣдѹва на сички малы и велики правители по сичка держава; но да познае и секїй житель що є подъ тая власть и держава защо є запрещена сека на него несправедливость, неправосѹдїе и насилованїе; и да познае защо ще да є наказанъ жестокш ако нѣкой дерзне да стори нещо що є запрещено, послѣ отъ каквото се раздадоха пристойни и нѹжни повелѣнїа на сички по секаде державны правители, управительное начальство предполагава и мни (чинимѹсе) че може нѣкои отъ тѣхъ или отъ нѣкои поданницы да не са познали точнш и добре тыа заповѣди и повелѣнїа, за това намѣрѹва благословно и нѹжно да ги предпостави єдно по єдно и да истълкѹва писменнш тыа любоправедны воли Царски, за да ги познава секїй.

Благодариме Бога на това благополѹчное врема и єпоха Августѣйшагш Господара нашегш животъ и иманѣ секомѹ се безопаснш утвердиха и увѣриха; слѣдственнш ако нѣкой престѹпи и навѣтствѹва нѣкомѹ животъ или иманѣ или повреждава честь (ихтибаръ) и почесть непосредственнш и веднага ще да є наказанъ жестокш; за това сѹщо управители и верховнїи чиновницы ще да бодрствѹватъ и пазатъ за да не ставатъ прочее смертовѹйства (трепанѣта) и грабежи и сичко дрѹго що отлага и потъпкѹва особна честь нѣкомѹ.

Заущенїе, наказанїе сир. сосъ плащанѣ (джереме) и подкѹпанїе (мито, рѹшветъ) законнш же и правительнш запрещени са и непрощени; за това никой нещe да прїима отъ некого нито єдно дѹкато нито по крайней мѣрѣ єдно зърно.

Никой человѣкъ нещe да є дълженъ да работи ангарїа, но пристойна заплата ще зима секїй работникъ.

Управители, сѹдїи, чиновницы и дрѹги мали и велики чиноначальницы ще си кѹпѹватъ сичко нещо за щденѣ и пїенѣ споредъ онаа цѣна що є за сички людїе обща, а не по долѹ; така и никой нещe да продава нещо нито повече нито по малкѹ отъ онаа цѣна що є опредѣлена (споретъ наркатъ сир.)

Прислѹжницы правителски и дрѹги, секогашъ като прехождатъ и отидѹватъ въ нѣкой градъ или въ нѣкое село за да собиратъ даноцы или за нѣкоа дрѹга причина, ще щдатъ и пїатъ отъ своиси иждивенїа (харчове) така, какво и секїй дрѹгїй пѹтешественикъ, и нещe да прїиматъ безъ плащанѣ нито єдно нище.

Управители нещe да прїиматъ отъ оныа що са подольни правители въ нѣкое мѣсто деньги или дрѹги нещa защото са ги поставили тамш и опредѣлили (ибкаїѣ ве насбїѣ); така и тїа по дольни правители сир., като не плащатъ и не даватъ такова нещю, ако предпоставатъ некогашъ таквїа иждивенїа (масрафе) и да ги притѹратъ во обшїй данокъ нещe да са прїатни.

Митрополїте и старѣйшины (кметове) нещe да на силюватъ и да правятъ неправда на своиси народы.

Вси подданницы державни, като си испълатятъ по должности современнш и точнш тѣхны законны и правительны даноцы, не ще да плащатъ дрѹги неправедни плащанѣта.

Онїа лица що са опредѣлени въ сички области за да се собиратъ и да пригледватъ секаква неправда ще да испитѹватъ подробнш съ пристойно вниманїе и совершенна правдина сичко нещо и нещe да се принѹждаватъ никогашъ да направятъ некомѹ нещо или за прїателство или за непрїателство.

Сѹдїи подобнш, сички сѹдове що се слѹчи да правятъ, ще да сѹдятъ праведнш и ще пазатъ да не стане нѣкоа неправда на каковъ и да бы былъ человѣкъ.

Вто, като познаватъ прочее вси людїе тыа милости за правдолюбїе Августѣйшагш Господара нашегш, нека се молятъ Богъ за Негово Величество, и нека спѣшатъ (прибързатъ) да се сообразатъ сосъ Неговы самодержски заповѣди и да се чѹватъ отъ секо престѹпленїе; ако дерзнатъ нѣкои обаче отъ тѣва на тамъ за безчестный придобытокъ да направятъ нещo що є напротивъ на Царски заповѣди, правители са дължни веднага да извѣстатъ таквая смѣлость; като се издаде на свѣтъ това обавленїе.

Константїнополь 4-й Ребїюл євел (1846 Февруарїа 18-й).

ОЛИВЕНСКИ ДРѢВНОСТЬ.

(Продолженїе отъ 31 стр.)

Отъ 585-е лѣто предъ Хр. до 581-е, сабине имаха големо насилїе отъ Римляны и големи сраженїа направиха въ това разстоманїе сосъ Таркинїа царя Римскаго, кой имъ искаше оныа Втрѹри да мѹ дадатъ, кои беха прибѣгнали подъ тѣхно заштищенїе, както при свои єдноплеменницы. Най послѣ направиха миръ, но станаха така каквото и Втрѹре.

Послѣ отъ Таркинїа, 5-й царь Римскїй стана серв Тѹлїевъ, кой беше отъ земля латїнска рокъ єще отъ утробы матере своея. Той се би двадесять годинъ непрестанно сосъ славянски народы. Най послѣ обаче онїа дванадесять племена, кои приключаваха Втрѹрскїй народъ, останаха свободни сосъ снисходительно за миръ соглашенїе. сички обаче дрѹги народи, каквото Вѣйне и пр. остаха подъ Римска власть.

Послѣ отъ серва, 3-й царь Римскїй стана Таркинїй Таркинїевъ, назшваемый надмѣнѹшый, въ лѣто 532 пр. Хр. сосъ тоа Таркинїа Сабинскїй народъ, казѹватъ да є ималъ бой, но каква є причина ималъ той бой, и каковъ є конецъ прїалъ Дїонѹсїево списанїе негли бы предпоставило. Той Таркинїй обаче беше станалъ послѣ многѹ жестокъ, за това прочее Римскїй сенатъ го испади на 508-е лѣто, и отонова престa царско правленїе въ Римъ. кое дърша 244 годинъ и промените на Консѹлъско. Первы Консѹли станаха Брѹтъ и Коллитинъ. А Таркинїй прибѣгна при Втрѹры, отъ кои и происхождаше "il se réfugia enfin chez les Etrusques, de quiil tirait son origine.,, Втрѹски посланницы отидоха въ Римъ. за да предѹматъ Римскїй сенатъ да го прїима пакъ за царь, но все то бѹде напразднш. На 507-е, Таркинїй зема сосъ себе си: Тосканы, Вѣйны и Таркины (Втрѹски сир. народы, или болѣе славянски) и бисе твърде зле сосъ Брѹта, кого и уби. No сына си Арѹна въ тоа бой изгѹби. По това послѣ на 506-е, отиде во Втрѹрїа при Ларша Порцына, най сильна отъ сички що беха тогава во Италїа цари. 'Il se retira à Chusium en Etrurie vers Lars Porséna, le plus puissant desRois qui fussent alors en Italie.,, Кого предѹма сосъ мольбы, за да мѹ помогне да земе пакъ Римъ, и да є слава тѣхна, защото происходи отъ тоа сѹщїй народъ отъ кой и Рожень. Той Рожень или Пожень, сильный Царь Втрѹрскїй распалися славолюбїемъ, тръгна сосъ сильна войска напротивъ Римлянъ, и испрати своиси посланницы первш въ Римъ, за да принѹди Римляны да поставатъ пакъ Таркинїа да имъ є царь. Но като мѹ не мина рѣчь, сир. като го не послѹшаха, той тогава пристигна сосъ вой-

скаси и до Римъ да ги бїе. Римлане мѫ излезнаха напротивъ да се бїятъ. Като се сразиха тамѡ твърде зле, Ётрѣре развалиха Римска войска конечно; защото въ това сраженїе се нараниха Валерїй и Лукретїй, Консѫли Римски. Поженъ или Порценъ осади Римъ, кой въ големо утѣсненїе пристигна, но въ мало врема Оттръгнасе Поженъ, като мѫ отдадоха Римлане нѣкои мѣста що имаше на южна страна отъ Тїбръ рѣка, и като мѫ дадоха за залогъ єдно довольно число млади лица отъ най благородны фамїлїи Римски. "et qui pour gage de la foi donnée, ils livrassent au Roi un certain nombre de jeunes persounes desplus nobles familles deRome.,, И да мѫ покажатъ Римлане почтенна благодарность дадоха мѫ престолъ филдишенъ, скиптръ, вѣнецъ златенъ, и одежда Трїомфална "pour marque d'honneur et de reconnaissance, on envoya à Porséna la chaire d'ivoire, le sceptre, la couronne d'or, et la robe triomphale. ,,

Като се оттръгна отъ Римъ Порженъ Царь Ётрѣрскій, прати сына си Ярѫна во єдинъ особный бой напротивъ своихъ сѫпостатъ во Ярикїа, гдѣто Ярѫнъ сынъ мѫ понеже погина, Ётрѣрска войска се разбѣга и въ Римъ прибѣгна. Римлане ги прїимаха съ голема и искренна любовь, и какъ своиси прїатели въ големо удовольствїе имаха. Отъ тыа прибѣжницы мнозина тогава останаха въ Римъ. Римскїй сенатъ имъ даде єдно особно мѣсто въ Римъ между Палатинъ планина и Капитола, гдѣто направиха своиси обитанїа: това мѣсто се нарече улица Ётрѣска. За това доброторенїе Порженъ Царь Ётрѣрскій отдаде на Римляны онїа мѣста кои бяха отвъде Тїбръ рѣка, и кои мѫ бѣха дали за миротворенїе. На 505-е лѣто, Таркинїй като беше припадналъ пакъ на мольба и просеше на Поржена за да содѣйствува и да преговори Римскїй сенатъ да го постави пакъ да є царь Римскїй, Порѭнъ отписа на Римляны, и принѫждаваше ги да прїематъ Таркиніа и да го поставатъ пакъ царь. Римлане обаче испратиха при Поржена своиси посланницы, най почтенїи и най благоразѫмнїи, и молиха мѫ се преизлишно да не склонѫва на мольба Таркиніева, и да имъ не смѣщава това нихно новопоставленно народоправленїе. Той ги послѫша и така остана Римъ миренъ отъ Таркиніа, кой се и смири прочее отонова, и оттръгнасе въ Тъскѫнъ при Мимила Октавїа, Зята си.

На 502-е лѣто, єдинъ сабининъ, кой се именѫваше во своеси мѣсто Ётта Клавсїй (Atta Clausus), и кой се нарече послѣ въ Римъ Appius Claudius †, человѣкъ прекогатъ и преблагороденъ, дойде въ Римъ, и доведе заедно сосъ себеси єдно многомножество сродниковъ и прїателей, кои го послѣдѫваха заедно сосъ сичко своеси семейство и имѫщество: това число пристигнѫваше до пать тысящъ человѣкъ за орѫжїа достойныхъ. Римлане прїаха това негово преселенїе и прихожденїе съ голема радость. На 500-е лѣто, сабине имаха бой сосъ Римляны, но повѣствованїе не предпоставлява за каква причина. На 496-е, Римлане претвориха Консѫлское правленїе на Ётаторское. Первый Ётатор (главный чиновникъ) стана Партїй (Lartius). На 494-е вторый Ётаторъ Римскїй стана вышереченный сабининъ Атта Клавсїй (Appius Clausius). Но въ мало врема това Ётаторско правленїе претворисе пакъ на Консѫлско.

На 490-е, стана въ Римска страна голема гладъ. Римлане распратиха по секаде за храна, но не можеха да полѫчатъ отъ никаде така, каквото отъ Ётрѣры. "Les Députés ne réussirent que dans l'Etrurie, d'où ils tirèrent une grande quantité de grains, qui firent charger sur les bateaux et passer à Rome. ,, На 479-е лѣто, Вѣйне пострадаха отъ Римляны големи насилїа и големы потѣры; за това се разгнѣваха твърде многѫ тѣхнїи єдноплеменницы Ётрѣре, и на 478-е, таковъ єдинъ страшенъ бой направиха напротивъ Римлянъ, цюто вси почти войноначальницы Римски нараниха се въ това бїенѣ и погинаха. На 477-е, Римлане пакъ насилиха Вѣйнскїй народъ сосъ повече отъ тристотинъ тысящъ избранныхъ воинъ. Вѣйне, като видоха толкѫва єдно многомножественно войнство, приканиха пакъ да имъ дойдатъ на помощь Ётрѣре. Тїя имъ пратиха на 476-е, довольна войска; кои като пристигна веднага се биха твърде зле безъ никаковъ опредѣльный конецъ. Най послѣ обаче Вѣйне предположиха за миръ. Това раздражи многѫ Ётрѣрскїй народъ, и на 475-е, собраха довольна войска, и бѣхасе приготвили напро-

† Това наименованїе сѫществува послѣ въ Римъ многѫ врема.

тивъ Римлянъ. И Римлане тогава, като се устремиха съ поголемо дерзновенїе, и съ толкѫва єдна голема и най избранна Римска сила, насилихасе во Ётрѣрїа, гдѣто като намѣриха много множество стадъ (жива стока), поиска имъ се да ги обладатъ. Но веднага станаха обыколени отъ Ётрѣры, кои ги утѣсниха до толкѫ, цюто както свинѣ въ кошара во онова поле ги трепеха. Римлане, като видоха неотбѣжна смерть, бѣхасе как дивїи звѣрове, и єдвамъ возможеха съ голема си погибель да избѣгнатъ и да прибѣгнатъ въ планински мѣста, но тамѡ вси и кости оставиха; защото Вѣйне ги натиснаха по тыа верхны страны, и ни єдного въ животъ не оставиха. За това приключенїе вѣдно весь Римъ паде въ голема скорбь, цюто престави сички дѣйствїа въ тоя день, и нарече го: nefasti (недѣйствительный, пагѫбный). Ётрѣре се насилиха тогава дори и до Римъ, обладаха мѫ Янїкѫлъ (janicule), и тамѡ направиха онова, злотворенїе кое Римлане во Вѣйна беха напрешъ направили. Многѫ сраженїа тамѡ сосъ Римляны правиха, твърде страшни.

На 473-е, Ётрѣре, сабине, и Вѣйне имаха големи сраженїа и бои сосъ Римляны; Вѣйне обаче на 472-е, направиха четыредесатогодишїй миръ сосъ римляны. На 469-е, первѣйшїй Консѫлъ Римскїй стана сынъ Ѧппїа Клавдїа сабинина, за кого по горе рекохме. На 461-е, таквазѫ єдна страшна морїа послѣдѫва въ Римъ, цюто не пристигаха да заносатъ сички мѫртовцы, но фърлаха ги въ Тїбръ рѣка. Послѣ отъ 24 годинъ пострада страшенъ гладъ Римъ, но и тогава сичка своя храна изъ Ётрѣрїа полѫчи. На 456-е, сабине имаха пакъ бой сосъ Римляны. И Вѣйне, єдвамъ и като не бешесе дополнилъ оный четыредесатогодишїй миръ, єто, пакъ пострадаха отъ Римское насилїе. На 434-е, бихасе съ тѣхъ и отъ своего си вожда въ това бїенѣ лишихасе. На 432-е, Вѣйне се насилиха дори и до Римъ, и големы повредѫ и пакости тамѡ направиха. Отъ 9 годинъ послѣ, Вѣйне, Ётрѣре и Фалиски направиха єдна преславна побѣда напротивъ Римлянъ, кои въ разтоанїе 20 годинъ не смѣеха никакво насилїе да правятъ напротивъ тѣхъ єдноплеменниковъ, но голема страсть имаха за да имъ отместатъ, за кое дрѫгошъ ще видиме.

слѣдва.

Злодѣйнно Коварство.

Гледаме на Телеграфъ Воспорскїй (Дневница така именѫема) да описува тока слѣдовательно Коварство злодѣйнно, кое є станало во окрестны Константїноградски страны.

"Около самѫванѣ єдинъ Ѳттоманинъ согледа отъ кѫщный си прозорецъ че єдна Ѳттоманка сѣдеше предъ врата мѫ отъ вонъ многѫ прискорбна; слезна той долѫ и пыта я: какво така та сѣди въ такова врема вонъ на пѫтища? Я она мѫ отвѣсти: мжжъ ми искаше да ме утрепе, а азъ за да се изкавимъ предварихъ та избѣгнахъ и прибѣгнахъ тѫка да почекамъ дори да самне добре, пакъ тогава да идемъ да се плачемъ тамъ гдѣто требува.— Като є така, добра жено, влезни внетре да не настинешъ тѫка. и посѣди тѫва до гдѣто да дойде оный часъ и тогава отиваш.—Богъ да ти прости родители, єфенди,—това като рече флезна внетре онаѫжена; но не се замина многѫ врема, єто ти, онаѫ добра жена преображавасе на мжжъ премѫжичный и като опречи ножа си на грѫдь странноприємника своегѡ, онагѡ сир. кой я пожали и привыкна да не мрѫзне на вонъ, и рече мѫ веднага да мѫ донесе сичко нещо що има многоцѣнно, ако ли не, ще мѫ разкъса сичка утроба сога тоа ножъ що мѫ беше опречилъ на грѫдь мѫ. —Той Ѳттоманинъ като виде че ще погине, даде мѫ сичко нещо що имаше златно, сребърно и многоцѣнно; а таа преображенна жена єдно по єдно колкѫто и що зимаше фърлаше го на вонъ отъ кѫщны прозорцы, гдѣто са чекали нейни дрѫгаре да го собират. Но като фърлаше она отъ прозореца тїя неща, єдна Ярабка слѫжебница, кол приносеше тыа вещи и я ги даваше, тлъстна я, (или го) отъ оный прозорецъ и фърли го какъ клобо долѫ, кой като падна отъ высоко долѫ, разѫбоиси глава отъ оныа каменѣ уличны, какъ дыня.,,

Отъ това коварно дѣанїе нека се учи секїй странноприемникъ, и нека се пази добре отъ таквїа обманни коварства и лицемѣрїа.

Басна

Єдинъ градинарь, като виде въ кладенеца си кѫче паднало, слезна въ него, за да го избави и извади отъ тамѡ, но то какъ кѫче вмѣсто да го возблагодари ухапа го.

МАННА.

Константіноградска Дневница описѣва слѣдующее:

"Там сѫщ нарѫжность (фенóменонъ), кол разсмотриха и пригледнаха во Ванъ у Арменїа пролѣтно врема на 1844-е, лѣто, повторисе пакъ послѣдню и во область Генїсерска, сосъ тїа сѫщи и непремѣнню чѫдесни приключенїа. Достоѣрни тамошни писма предпоставлѫватъ и доказѫватъ, че послѣ отъ єдинъ тамш гладъ, онова чѫдо що содѣйствѫва въ пѫстыня за Мωѷсейски людїе, возобновисе, и падна отъ небеса неимовѣрно количество, сир. єдна сѫщественность бѣловидна многомножественна, и равновидна сосъ градѫшка, и да є имала нѣкоя соразмѣрность и подобїе сосъ Манна. Тая сѫщественность падна толькѫва изобильню и многѫ, щото се стрѫпа нáземи высокю до четыри педы, и многѫ дни храни оныя жители. Онова брашно що истрѝваха отъ това вещество многѫ є бѣло, но що прави хлѣбъ нема никаковъ вкѫсъ, ако и да има видъ красенъ.

Новонавна сѫщественность.— Пѫтешественникъ Галлинъ Господинъ Вотанъ донесе изъ семенъ изъ Благополѫчна сир. Аравїа єдно новонасажденїе, кое отпѫдѫва сонъ, и разлива на сички ѫдш (страны) человѣкѫ благоѫгодна сила.

Благопроизволеніе Сѫлтанско.

Гледаме въ Тилеграфа слѣдующее:

За да се разширива лесню учително просвѣщеніе въ сичка держава В. Б. Августѣйшїй нашъ Господарь благоизволи да заповѣда, щото сички книги що се обнавлѫватъ въ царствующїй градъ, да се пращатъ въ сички области свободны отъ секо таможно или какво и да бы было другго плащанѣ.

— Ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν Τηλέγραφον.

"Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ εὐκολύνῃ τὴν διάδοσιν τῆς Παιδείας καθ' ὅλον τὸ κράτος, ἡ Α. Μ. ὁ Γαληνότατος ἡμῶν Ἀναξ ηὐδόκησε νὰ ὁρίσῃ, ὥστε ὅλα τὰ δημοσιευμένα εἰς βασιλεύουσαν βιβλία, νὰ πέμπωνται εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐλεύθερα παντὸς τελωνιακοῦ ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου τέλους.,,

— Ἀμάλθεια φύλ. 369.

Ученическо Соразмѣреніе.

Споредъ онова исчисленїе що направихъ различни ученолюдїе во Бѣлгша за ученицы, кои се во училища учатъ, соразмѣреніе сѫществѫва слѣдователньш:

Во Бавеція и Вѝртембергъ намѣрѫвасе

	1	ученикъ	между	6	жители
Въ Бавариа	1	„	„	7	„
Въ Дѫкато Бад.	1	„	„	8	„
Въ Прѫссїа	1	„	„	9	„
Въ Скотїа	1	„	„	10	„
Въ Боемїа	1	„	„	11	„
Во Олланда	1	„	„	12	„
Во Австрїа	1	„	„	13	„
Въ Моравїа	1	„	„	14	„
Во Англїа	1	„	„	15	„
Въ Галлїа	1	„	„	17	„
Въ дрѫги Герм.	1	„	„	17	„
Во Швецїйски обл.	1	„	„	18	„
Въ Данїмаркїа	1	„	„	29	„
Во Италїа	1	„	„	32	„
Во Испанїа	1	„	„	35	„

Примѣчаніе вѣстно.

На 18-та стр. обѣщахсе да истълкѫвамъ какво требѫва да се накваснѫва онова жито що є за сѣмя за да отдава добра рожба, на слѣдующїй листъ Апр. мѣсяца, ще го описемъ подробню.

Слѫшамъ че въ самоковъ са направили Фабрика за стъкла, и въ Калоферъ за блюда Англїйски, даноѣ было наистина, и даноѣ се сподобило мое перо, за да предпостави на свѣтъ Болгарское трѫдолюбїе и ...

Оглавленіе.

Совѣтованіе за младъ търговецъ, 33. Польза за ученіе, Обозрѣніе, 34. Сватагш Григорїа размышленїа за себеси, сѫета Земна, 35. Бѣда отъ богатство, Творцы слова, 36. Індійски разѫми, Малоѣмїа нѣкихъ великихъ мѫжей, 37. Ахиллъ, 38. Послѣдное дѣланіе в. Константіна, 39. Первовременный живоѣ в. Константіна, 40. Кесарево побѫжденіе за ученіе. 41. Богато чѫдожество, 42. совѣти, 43. Управительни заповѣди, 44. славенска Древность 45. Злодѣйнно коварство, Басна, 47. Манна, Новонавна сѫщественность, Благопроизволеніе сѫлтанско, Ученическо соразмѣреніе, Примѣчаніе вѣстно, 48.

Цѣна за 12-ть мѣсяцъ предплащанна.

24 Гроша въ Кωнстантїнополь при настоятела Г. Рала Хпг. Маврида.

7 Рѹбли или 1 ¾ карбонка во Одесса, при Г. Димитрїа Коколанова.

3 Рѹбїята за Влахо-Богданїа: въ Галацъ, при Г. Гешргїа Димитрїева; въ Браила, при Г. Міхаила Поповича; въ Бѹкѹрещъ, при Г. Прокопїа Баланова.

25 Гроша за Болгарїа: въ Рѹссе (Рѹхчѹкъ), при Г. І. Братїа Х. Петковичи; въ Терновъ градъ, при Г. Панагїшта Х. Н. Керемитчиоглѹ; въ Ловечъ, при Г. Герги Донкова; въ Шѹменъ, при Г. Анастасїа Х. Стоянова; въ Котелъ и Сливенъ, при Г. Х. Міхала Минчовича.

25 Гроша за Ѳракїа: во Ядрїанополь, при Г. Кѹрїака Ставчевича; во Фїлїппополь, при Г. въ Пазарджикъ, при І. Х. Цѣна Стойовича; въ Самоковъ, при Г. Нїколла Карастоянова.

25 Гроша за Македонїа: въ Солѹнъ, при Г. Кωнстантїна Ѳкономова; во Велесъ, при Г. Янгела Х. Петкова Палашовича; въ Кратово, при Г. Алексїа Фѹд.

25 Гроша за Сербїа: въ Бѣлградъ, при Г. Кѹрїлла Димитрїевича.